

İzmir Özel Türk Koleji

ÇOCUĞUNUZUN YARATICILIĞINI GELİŞTİRMEK HİÇ DE ZOR DEĞİL!

Yapılan araştırmalara göre çocuklar en çok okul öncesi dönemde yaratıcılıklarını geliştiriyor. Oyunlar sadece problem çözme becerilerinin gelişmesini sağlamıyor aynı zamanda yaratıcılıklarını geliştiriyor. İlkokul dönemine başladıktan sonra yavaş yavaş yaratıcılığa dayalı etkinlikler azalıyor, akademik becerilerine odaklanılıyor ve ne yazık ki yaratıcılık ikinci plana atılıyor. Ancak burdan da “Şimdi geç mi kaldık, hiçbir şey yapamayacak mıyız?” anlamı çıkarılmamalı.

Çocuklarımızın yaratıcı yönlerini keşfetmeleri için onlara iyi bir zemin oluşturmak gerekir. Düşündürmek, problem çözmesini sağlamak, her şeyin hazırını sunmak yerine kendisinin keşfetmesine fırsat vermek, en önemli stratejilerdir.

Okullarda eğitimciler tarafından çocukların yaratıcılığını geliştirecek birçok program uygulanmaktadır. Çocukların yaratıcılığının her alana yayılabilmesi için yaşı ne olursa olsun evde de yapılabilecek çok şey var.

1. Yaratıcılığını geliştirmek için kaynaklar sağlayın.

Çocukların yaratıcılığını geliştirmek için yapılandırılmamış ya da az yapılandırılmış oyuncaklar alabilirsiniz. Çocuğunuza aldığınız araba, Barbie bebek, pony, kutu oyunları gibi yapılandırılmış oyuncaklar yaratıcılığını geliştirmez. Çocuklar okul öncesi dönemde sembolik oyunları tercih ederler. Bir sopayı at olarak görebilir ve evin içinde koşuştururlar. Bazen biz yetişkinler “Ayağın takılıp düşeceksin!” gibi engelleyici yaklaşırız. Çocuğun böyle bir aile ortamında yaratıcılığını geliştirebilmesi de oldukça güçtür.

Aynı şekilde bunu ilkokul çağı çocuklarınızda da uygulayabilirsiniz. Monopoly gibi kutu oyunlarını kendisinin oluşturması için destekleyebilirsiniz.

Çocuklarınıza özel günler, geceler için kostüm almaktansa çeşitli renkte bez/fular/şal/örtü/şapka/takı/artık malzemelerle kendi kostümlerini tasarlamasına fırsat verebilirsiniz. Böylece çocuğunuza yaratıcılığını kullanacağı fırsatlar sağlamış olursunuz.

2.Scamper Tekniğini uygulayın.

SCAMPER, çocukların yaratıcı düşünme gücünü destekleyen bir yöntemdir. SCAMPER yedi kelimenin ilk harflerinin birleştirilmesi ile oluşturulmuş, kelimenin sözlük anlamı ile de uyumlu bir akrostiştir.

S: Substitute (Yer değiştirme)

C: Combine (Birleştirme)

A: Adapt (Uyarlama)

M: Modify, Minify, Magnify (Değiştirme, küçültme, büyütme)

P: Put to other uses (Başka amaçlarla kullanma)

E: Eliminate (Yok etme, çıkarma)

R: Reverse, Rearrange (Tersine çevirme ya da yeniden düzenleme)

*“Yarınlarda
Var Olmak”*

www.ozelturkkoleji.com

İTK BAHATTİN TATIŞ KAMPÜSÜ
Mihapasa Cad. No:687-689
35280 Köprü / İzmir
T : 0 (232) 244 05 00
F : 0 (232) 231 32 75
info@itk.k12.tr

İTK BÜYÜKÇİĞLİ KAMPÜSÜ
8019/21 Sokak No:22
35620 Çiğli / İzmir
T : 0 (232) 386 57 27
F : 0 (232) 386 11 14
ciglisube@itk.k12.tr

İTK BORNOVA KAMPÜSÜ
Ezrene Mah. Ord. Prof. Dr. Muhiddin Erel Cad.
No: 19 35040 Bornova – İzmir
T : 0 (232) 216 24 85
F : 0 (232) 216 24 90
bornovakampus@itk.k12.tr

İTK MARMARIS KAMPÜSÜ
Gökbel Mah. Kenan Evren Cad. No: 102/A
48700 Beldibi-Marmaris / Muğla
T : 0 (252) 419 19 19
F : 0 (252) 419 19 20
marmaris@itk.k12.tr

İTK MANİSA KAMPÜSÜ
Muradiye Mahallesi Manolya Sokak
No: 234 Yunusemre / Manisa
T : 0 (236) 250 50 70
F : 0 (236) 250 50 70
itkmanisa@itk.k12.tr

İzmir Özel Türk Koleji

Öğretmenlerin zaman zaman uyguladıkları bu yöntemi evde çocuklarınızla uygulayabilirsiniz.

SCAMPER Tekniği' ni şemsiyeyi örnek nesne olarak göstererek açıklayacak olursak:

1.Yer Değiştirme (substitute)

Şemsiyenin yerine ne kullanabiliriz?

2. Birleştirme (Combine)

Şemsiyeyi başka hangi nesneyle birleştirebiliriz?

Şemsiyeyi nesnesi le birleştirebilir miyiz?

3. Uyarlama (Adapt)

Şemsiye hiç icat edilmemiş olsaydı onun yerine hangi nesneyi kullanırdık?

4. Değiştirme, Küçültme, Büyütme (Modify, Minify, Magnify)

Şemsiye daha ağır (hafif, küçük) olsaydı nasıl olurdu ?

5.Başka Amaçlarla Kullanma (Put to other uses)

Şemsiye bizi yağmurda ıslanmaktan koruyor. Peki şemsiyeyi başka hangi amaçlarla kullanabilir?

6. Yok Etme, Çıkarma (Eliminate)

Şemsiyenin hangi parçasını çıkartabiliriz?

7. Tersine Çevirme ya da Yeniden Düzenleme (Reverse, Rearrange)

Şemsiyeyi sen tasarlasaydın nasıl bir tasarım yapardın? Gibi sorular sorulabilir.

Yeni bir materyal oluştururken hazırlarını seçmektense evdeki materyallerden oluşturmayı denemek de diğer bir yöntem olabilir. Örneğin; çocuğunuzun odasına oyuncak kutusu gerekiyorsa hazır almaktansa birlikte tasarlayabilirsiniz. Kargo kutuları ya da marketlerden bulacağınız fazla kutuları kaplayabilir, üzerini çocuğunuzun yapacağı resimlerle süsleyebilirsiniz. Haftanın bir gününü oyuncak/ihtiyaç tasarlama günü olarak belirleyebilirsiniz. Önemli olan elinizde olan malzemelerden bir şeyler oluşturabilmektir.

Yaratıcılık, bir materyale farklı işlev kazandırmakla başlar. Sadece çocuğunuz için değil herkes için geçerli olan bir durumdur. Su şişesinin kapağını tekerlek olarak kullanan çocuk işlevini değiştirerek bir problem çözmüştür. Tuvalet kağıdı içindeki kağıt rulo kısmını kalemlik olarak kullanacağınız kutunun içine yerleştirmeniz de, kalemlerin gruplanmasına yardımcı olacak ve düşmesini önleyecektir.

3.Çocuklarınızın hata yapmasına izin verin.

Hata yapmaktan ve yargılanmaktan korkan çocuklar, yaratıcı düşüncelerini bastırabilmektedirler. Özellikle mükemmeliyetçi anne babaların çocuklarında daha çok gözlenir. Hatalar ya da zor zamanlar bize bir çıkış yolu bulmamızı sağlar. Problem yaşadığımızda bunu çözmek için çaba sarf ederiz. Anne baba olarak bizlerin de hata yaptığımız zamanlarda nasıl davrandığımız önemlidir. Problem çözme becerilerinizin nasıl olduğu çocuğunuzun yaratıcılığını etkileyebilmektedir.

*"Yarınlarda
Var Olmak"*

www.ozelturkkoleji.com

İTK BAHATTİN TATIŞ KAMPÜSÜ
Mihapasa Cad. No:687-689
35280 Köprü / İzmir
T : 0 (232) 244 05 00
F : 0 (232) 231 32 75
info@itk.k12.tr

İTK BÜYÜKÇİĞLİ KAMPÜSÜ
801 9/21 Sokak No:22
35620 Çiğli / İzmir
T : 0 (232) 386 57 27
F : 0 (232) 386 11 14
ciglisube@itk.k12.tr

İTK BORNOVA KAMPÜSÜ
Ezrene Mah. Ord. Prof. Dr. Muhiddin Erel Cad.
No: 19 35040 Bornova – İzmir
T : 0 (232) 216 24 85
F : 0 (232) 216 24 90
bornovakampus@itk.k12.tr

İTK MARMARIS KAMPÜSÜ
Gökbel Mah. Kenan Evren Cad. No: 102/A
48700 Beldibi-Marmaris / Muğla
T : 0 (252) 419 19 19
F : 0 (252) 419 19 20
marmaris@itk.k12.tr

İTK MANİSA KAMPÜSÜ
Muradiye Mahallesi Manolya Sokak
No: 234 Kurusemre / Manisa
T : 0 (236) 250 50 70
F : 0 (236) 250 50 70
itkmanisa@itk.k12.tr

İzmir Özel Türk Koleji

4. Çocuklarınıza, fikirlerini keşfetmek ve istediklerini yapmak için fırsat verin.

Çocuklarınızın anlattığı bazı fikirler size anlamsız gelebilir. Çocuğunuzun farklı fikirlerine saygı duyduğunuzda ve ilginç önerilerini değerlendirdiğiniz de yaratıcılığına katkıda bulunmuş olursunuz. Aile içerisinde farklı fikirlerinizi birbirinizle paylaşabilirsiniz. Gün içerisinde aklınıza farklı bir fikir geldiğinde nasıl gerçekleştirileceği yönünde beyin fırtınası da yapabilirsiniz.

5.Süreçle ilgili düşündürmek yaratıcılığı ve problem çözme becerisini geliştirir.

Çocuğunuzun oluşturduğu ürüne odaklanmak yerine çabasını takdir edin. Yaratıcılığını nasıl kullandığı ile ilgili süreç hakkında konuşun. Bunu yapmanın bir yolu, süreçle ilgili sorular sormaktır.(Scamper 'da olduğu gibi) Bu etkinliğe başlarken neler düşündün? Ürünü oluştururken en çok nerede zorlandın? Eğlendin mi? Neler hissettin? gibi sorularla yaratıcılığını teşvik edebilirsiniz.

6.Çocuğunuzun yerine problem çözme yapmayın.

Çocuğunuzun yaşı kaç olursa kendi problemlerini çözmesi için fırsat tanıyın. İster ikili ilişkiler de isterse rutin hayatında kendi çabalamasına ve fikir üretmesine şans verin. Koruyucu-Kollayıcı anne babalar, çocukları adına birçok şeyi gerçekleştirirler. Elleriniz sürekli çocuklarınızın üzerindeyse muhtemelen çocuğunuzun yaratıcılığı olumsuz yönde etkileniyordur. Çocuğunuz okulda küçük bir problem yaşadığında siz dahil olarak, ya da onun adına öğretmenleri ile çözmeye çalışarak onun sorununu üstlenmeyin. Yaratıcılığı sadece somut bir ürün oluşturmak olarak düşünmemek gerekir. İlişkilerimizdeki yaratıcılık da bağları güçlü tutar. Hayatımızı renklendirir.

7.Ödev ya da Projeleri siz üstlenmeyin.

Çocuğunuzun yerine yaptığınız her şeyin onun hayatını daha da zorlaştırabileceğini, size bağımlılığını arttırabileceğini unutmayın. Ödevi yaparken beraber renkli çıktı almanız, gezdiğiniz gördüğünüz fotoğraflar üzerinde onun yorum yapması önemlidir. Ödev ya da proje hazırlarken çocuğunuza aklına gelen fikirleri sormak, onları da eklemesi yönünde cesaretlendirmek önemlidir. Çocuğunuzun kendi uğraştığı etkinlik sürecindeki çabası ve zorda kaldığında aklına düşen bir fikir, yaratıcılığını olumlu yönde etkileyecektir.

8.Gündelik hayatınıza siz de yaratıcılık katın, model olun.

- ✓ Rutine giren hayatınızı bazı günler değiştirmeyi deneyebilirsiniz. Her zaman yaptığınız bir yemeğin sunumunu herkes kendi hazırlayabilir. Nasıl hazırladığını yemek yerken paylaşabilir. Ya da malzemeleri değiştirip sonucu çocuğunuzla konuşabilirsiniz.
- ✓ Çocuğunuzla her zaman gittiğiniz yoldan değil farklı yollardan gitmeyi deneyebilirsiniz. Kaybolduğunuz yolda birlikte çözüm geliştirebilirsiniz.
- ✓ Evdeki materyallerle kendi ritminizi oluşturabilirsiniz. Biri ritmi başlatır, yanındaki kendi ritmiyle devam ettirebilir.

*"Yarınlarda
Var Olmak"*

www.ozelturkkoleji.com

İTK BAHATTİN TATIŞ KAMPÜSÜ
Mihripaşa Cad. No:687-689
35280 Köprü / İzmir
T : 0 (232) 244 05 00
F : 0 (232) 231 32 75
info@itk.k12.tr

İTK BÜYÜKÇİĞLİ KAMPÜSÜ
8019/21 Sokak No:22
35620 Çiğli / İzmir
T : 0 (232) 386 57 27
F : 0 (232) 386 11 14
ciglisube@itk.k12.tr

İTK BORNOVA KAMPÜSÜ
Ezrene Mah. Ord. Prof. Dr. Muhiddin Erel Cad.
No: 19 35040 Bornova - İzmir
T : 0 (232) 216 24 85
F : 0 (232) 216 24 90
bornovakampus@itk.k12.tr

İTK MARMARİS KAMPÜSÜ
Gökbel Mah. Kenan Evren Cad. No: 102/A
48700 Beldibi-Marmaris / Muğla
T : 0 (252) 419 19 19
F : 0 (252) 419 19 20
marmaris@itk.k12.tr

İTK MANİSA KAMPÜSÜ
Muradiye Mahallesi / Manolya Sokak
No: 234 Yunusemre / Manisa
T : 0 (236) 250 50 70
F : 0 (236) 250 50 70
itkmanisa@itk.k12.tr

İzmir Özel Türk Koleji

- ✓ Bazı zamanlar çocuğunuzla birlikte plan yapmadan yola çıkabilirsiniz. İlerlediğiniz yolda size ilginç gelen köylere, şehirlere ya da mekânlara uğrayabilirsiniz. Hayatınızın ezberini bozabilirsiniz.
- ✓ Doğa yürüyüşleri için bilmediğiniz yerlere gidebilirsiniz. Ormanda işinize yarayacak materyaller toplayabilir ve bir ürün yaratabilirsiniz.
- ✓ Sessiz sinema oyunu oynayabilirsiniz. Belirlenmiş bir konuyu kendi yaratıcılığınızla anlatabilirsiniz.
- ✓ Bazı günler hâkim olmadığınız elinizle dış fırçalama günü de yapabilirsiniz. Hatta hâkim olmadığınız elinizle yaratıcı fikirlerinizi de yazabilirsiniz. Beyninizi şaşırtın.
- ✓ Evinizin bir bölümünü boşaltabilirsiniz. İlginç tasarımlarınızla sırayla yeni kombinasyonlar yaratabilirsiniz.
- ✓ Çocuğunuzun odasını istediği gibi tasarlamasına, değiştirmesine fırsat tanıyabilirsiniz. Hayatınıza renk katın.
- ✓ Yeni bir dansı hep beraber öğrenebilirsiniz. Herkes öğrendiği bir dansı birbirine öğretebilir.
- ✓ Evde yapabileceğiniz ürünleri beraber yapabilirsiniz. Örneğin, kitaplık almak yerine çocuğunuzun kendi kitaplığını çizip gerekli malzemeleri alıp basit bir kitaplık yapabilirsiniz.
- ✓ Odasını istediği renkte ya da duvarlarını istediği şekillerde çizmesini teklif edebilirsiniz.
- ✓ İlkokuldan itibaren kendi kitabınızı yazma etkinliği yapabilirsiniz. Hikâye kitaplarınızı bastırabilirsiniz.
- ✓ Çocuğunuzun tuval çalışmalarını biriktirip evinizde sergi yapabilir ve arkadaşlarınızı sergi gününüze davet edebilirsiniz. İkrâm olarak ilginç kurabiyeler tasarlayabilirsiniz.
- ✓ Farklı ülkelerin oyunlarını araştırıp oynayabilirsiniz.
- ✓ Her sabah “günaydın” kelimesini farklı dillerde söyleyebilirsiniz. Yunanca, İspanyolca, İtalyanca vs. güne farklı başlayın. Bazı günler uluslararası tatları da deneyebilirsiniz. O ülkeye özgü yemek, içecek, tatlı vs. Yemek listesini araştırıp oluşturma konusunda birlikte hareket edebilirsiniz. Buna o ülkenin şarkısının bir bölümünü söylemekte eklenebilir. Hayatınızın ezberini bozabilir ve eğlenceyi ekleyebilirsiniz.

İTK OKULLARI PDR BÖLÜMÜ

Ebru ZORLUTUNA
Uzm. Psikolog

Yudum TAN AKIN
İTK Okulları PDR Bölüm Başkanı